

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กปฐมวัย

LEARNING EXPERIENCE PROVIDING USING MULTISENSORY MUSIC ACTIVITIES TO DEVELOP EARLY CHILDHOOD LEARNING ACHIEVEMENTS

กิตติศักดิ์ เสี่ยงดี และ อัญชลี บุญจันทิก

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) และ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

Kittisak Siengdee and Anchalee Bunjantuek

Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Level) and

Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Level)

Corresponding Author E-mail : Kittisak.si@ru.ac.th

(วันที่รับบทความ : มิถุนายน 2, 2566 ; วันที่แก้ไขบทความ : กรกฎาคม 16, 2566 ; วันที่ตอบรับบทความ : กรกฎาคม 17, 2566)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส เรื่องรูปแบบเพลง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 25 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ซึ่งได้มาจากวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) กิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส จำนวน 8 กิจกรรม 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ t-test Dependent sample

ผลการวิจัยพบว่า

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส เรื่องรูปแบบเพลง ส่งผลให้เด็กปฐมวัย ระดับชั้นปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ : การจัดประสบการณ์การเรียนรู้, กิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, เด็กปฐมวัย

Abstract

The purpose of this research was to compare the learning achievements before and after learning of early childhoods in grade 3 who received learning experiences using multisensory music activities about music character. The sample group was early childhoods in grade 3, aged 5-6 years olds, semester 1, academic year 2022, 25 people at Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Level), obtained by group random sampling. The tools used in the research were : 1) Multisensory music activities 8 activities, 2) Achievement test about musical character of early childhoods in grade 3. The statistics used in data analysis were mean, standard deviation and t-test dependent sample.

The results of the study revealed that :

Organizing learning experiences using multisensory music activities about musical character resulted in early childhoods in grade 3 had higher learning achievement after school than before school at the statistical significance level of .05 which was according to the hypothesis.

Keywords : Organizing Learning Experiences, Multisensory Music Activities, Achievements, Early Childhoods

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่แต่ละประเทศทั่วโลกใช้ในการพัฒนาคนภายในชาติ ให้เป็นคนที่มีคุณภาพ และเป็นผู้ที่มีความพร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป กระบวนการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องฝึกให้ผู้เรียนคิดอย่างหลากหลาย คิดหลายแง่มุม คิดแบบยืดหยุ่น หรือคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ รวมไปถึงต้องมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และรู้จักการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว ประเทศไทยจึงจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยโดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีวิสัยทัศน์ที่มุ่งพัฒนาเด็กทุกคน ให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และมีสติปัญญาอย่างมีคุณภาพ ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุข มีความเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัยและสำนึกในความเป็นไทย เพื่อให้บรรลุนิยามที่ตนต้องอาศัยผู้ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 4) จากวิสัยทัศน์ของการจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่ามีความมุ่งมั่นในเรื่องของการพัฒนาตัวบุคคลให้มีความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ มีสติปัญญาที่มีคุณภาพ รวมไปถึงมีการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาในขั้นต่อไป

เนื่องด้วยดนตรีนั้น เป็นวิชาที่เรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ทางทฤษฎี และการปฏิบัติควบคู่กัน ด้วยกระบวนการเรียนการสอนของวิชาดนตรีจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้นอกเหนือจากความรู้ทางด้านดนตรีแล้ว ยังส่งผลอีกหลายด้านไปพร้อม ๆ กัน เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น มีความคิดยืดหยุ่น ดนตรียังมีส่วนช่วยพัฒนาอารมณ์ของเด็กให้เป็นคนที่มีจิตใจดี มีอารมณ์สุนทรีย์ และยังกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ให้กับเด็กได้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 22, 23, 24 ที่กำหนดให้การเรียนรู้ของเด็กเกิดจากกิจกรรมที่เน้นกระบวนการ เพราะกระบวนการเท่านั้นที่นำไปสู่การให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง การฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การสร้างค่านิยมต่อสังคมจึงจะส่งผลให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น ตัดสินใจเลือกอย่างชาญฉลาด และสามารถแก้ปัญหาที่ต้องเผชิญในทุกสถานการณ์ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546 : 13-14) ดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งที่เด็ก ๆ ทุกคนชื่นชอบ เพราะเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความสุข สนุกสนาน ได้แสดงออกทางท่าทางต่าง ๆ และปลดปล่อยอารมณ์ของตนเองผ่านการทำกิจกรรมดนตรี นอกจากนี้ยังเป็นการเสริมสร้างให้เด็กเป็นผู้มีอารมณ์ที่ดี มีสุนทรีย์ภาพทางดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 29) ในมาตรฐานที่ 4 ที่กล่าวถึงการชื่นชมและการแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว โดยมีสภาพที่พึงประสงค์ คือ มีความสนใจ มีความสุข และสามารถแสดงท่าทางหรือการเคลื่อนไหว ประกอบบทเพลง และจังหวะได้

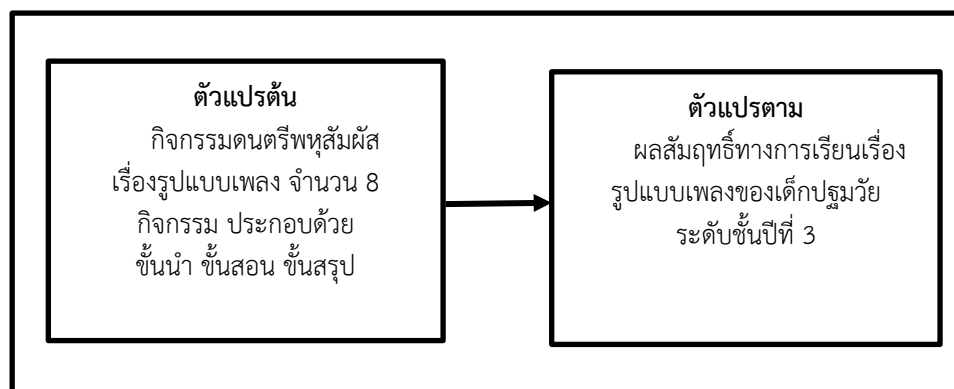
พหุสัมพันธ์เป็นการเรียนรู้โดยการใช้ประสาทสัมผัสหลายด้าน เช่น การใช้หูฟังเสียง การใช้ตามองสิ่งต่าง ๆ การใช้จมูกรับกลิ่น และการเคลื่อนไหวร่างกายการเรียนรู้ด้วยประสาทสัมผัสหลายด้านทำให้สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้หลายแง่มุม และยังเป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติ และสิ่งสำคัญการเรียนรู้ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านเป็นการเรียนรู้ที่พัฒนาสมองทั้งสองซีกของผู้เรียนไปพร้อม ๆ กัน (โกวิท ปรวาลพฤกษ์ และคณะ, 2541 : 56) การใช้พหุสัมพันธ์เพื่อการเรียนรู้สำหรับวิชาดนตรีหรือนำมาใช้ร่วมกับการจัดกิจกรรมดนตรีจึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมเพราะดนตรีเป็นเรื่องของเสียงเพลง รวมไปถึงการอ่านโน้ตดนตรี และการปฏิบัติเครื่องดนตรี แต่ดนตรีนั้นยังมีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง เช่น การเรียนรู้เรื่ององค์ประกอบของดนตรี หากนำวิธีการเรียนรู้พหุสัมพันธ์มาใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรี จะมีส่วนช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่ยาก หรือเนื้อหาที่มีความซับซ้อนได้ดียิ่งขึ้น เนื่องด้วยเป็นการเรียนรู้ที่ใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านในการเรียนรู้ ดังคำกล่าวของนวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล (2558 : 62-68) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ผ่านพหุสัมพันธ์เป็นการใช้ประสาทสัมผัสมากกว่า 2 อย่างขึ้นไปร่วมกัน ซึ่งส่งผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและจรัสลักษณ์ จิรวินุญ (2545 : 35) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบพหุสัมพันธ์ ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสหลาย ๆ ทางเกิดการทำงานประสานกันของสมองกับระบบประสาทส่วนต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้หลายแง่มุมจนทำให้เกิดการเรียนรู้ที่คงทนถาวร

จากที่กล่าวมาทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์ จึงนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการจัดกิจกรรมดนตรีให้กับเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กปฐมวัยเกิดความรู้ ความเข้าใจ ในรูปแบบของเพลงมากยิ่งขึ้น และยังเป็นกระตุ้นให้เด็กปฐมวัยได้ใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ในการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมดนตรีผสมผสาน เรื่องรูปแบบเพลง

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน หลังจากได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กิจกรรมดนตรีผสมผสาน เรื่องรูปแบบเพลง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ เด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 มีอายุระหว่าง 5-6 ปี โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 50 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี ห้อง 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 25 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เนื่องจากมีการจัดห้องเรียนแบบคลัสเตอร์สามารถ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมดนตรีผสมผสาน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. กิจกรรมดนตรีผสมผสาน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 จำนวน 8 กิจกรรม ซึ่งมีประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (E1/E2 Efficiency Index) อยู่ที่ 82.5/85
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 0.8 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ที่ 0.20-0.60 และมีค่าความยากง่ายอยู่ที่ 0.50-0.80

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. กิจกรรมดนตรีผสมผสาน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3
 - 1.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีผสมผสาน จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวคิดในการสร้างกิจกรรมดนตรีผสมผสาน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3
 - 1.2 นำกิจกรรมดนตรีผสมผสาน เรื่องรูปแบบเพลง ที่สร้างขึ้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาดัชนีความสอดคล้อง พร้อมทั้งปรับแก้ไขตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ กิจกรรมดนตรีผสมผสานที่สร้างขึ้นมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 0.80-0.90

1.3 นำกิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส เรื่องรูปแบบเพลง ไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (E1/E2 Efficiency index) ได้ค่าอยู่ที่ 82.5/85

1.4 ตรวจสอบความถูกต้องของกิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส เรื่องรูปแบบเพลง ก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องรูปแบบเพลง

2.2 เขียนจุดประสงค์ของการประเมินความรู้ เรื่องรูปแบบเพลง

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 เพื่อนำมาเป็นแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส

2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 0.8

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 ที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 ที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองกับเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ โดยแบบทดสอบมีค่าความยากง่ายอยู่ที่ 0.50-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบอยู่ที่ 0.20-0.60

2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 ที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วไปใช้ทดลอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยชี้แจงขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส เรื่องรูปแบบเพลง ให้กับนักเรียนฟัง

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรูปแบบเพลง ผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบในครั้งนี้เป็นคะแนนสอบก่อนเรียน (Pre-test)

3. ผู้วิจัยนำกิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส เรื่องรูปแบบเพลง ไปจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ (1 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 50 นาที) โดยมีขั้นตอนและรายละเอียดการจัดกิจกรรมดังนี้

ขั้นนำ ผู้วิจัยดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยเริ่มจากขั้นนำเข้าสู่กิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส ด้วยวิธีการร้องเพลงประกอบท่าอย่างง่าย เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน และเป็นการกระตุ้นความสนใจรวมไปถึงสร้างสมาธิให้กับนักเรียน เพื่อนำเข้าสู่การทำกิจกรรมในขั้นต่อไป

ขั้นสอน ผู้วิจัยนำนักเรียนเข้าสู่กิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส ที่เน้นการปฏิบัติด้วยตนเอง โดยการใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ตามเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้แต่ละกิจกรรม

ขั้นสรุป ผู้วิจัยสรุปเนื้อหาของกิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส ร่วมกับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจเรื่องรูปแบบเพลงมากยิ่งขึ้น

4. หลังจากจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมดนตรีพหุสัมผัสครบทั้ง 8 กิจกรรมแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรูปแบบเพลง ผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบในครั้งนี้เป็นคะแนนสอบหลังเรียน (Post-test)

5. นำคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มาดำเนินการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส โดยใช้สูตร t-test Dependent sample

ผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 พบว่า เด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี เรื่องรูปแบบเพลง สูงขึ้นหลังจากได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส โดยใช้ t-test dependent sample ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการจัดกิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส เรื่องรูปแบบเพลง ก่อนเรียนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3

กิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส	N	Mean	S.D.	t	df	sig
ก่อนเรียน	25	2.32	1.07	15.18	24	0.000*
หลังเรียน	25	6.80	1.12			

จากตารางที่ 1 พบว่า ก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.32 และมีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 1.07 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.80 และได้ค่าความแปรปรวนเท่ากับ 1.12 สรุปได้ว่า เด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องรูปแบบเพลง หลังจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมดนตรีพหุสัมผัสสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ วิชาดนตรี เรื่องรูปแบบเพลงโดยใช้กิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส สำหรับเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกิจกรรมดนตรีพหุสัมผัส หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.50 อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมดนตรีพหุสัมผัสที่ผู้วิจัยนำมาใช้กับวิชาดนตรี เรื่องรูปแบบเพลง โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดพหุสัมผัส เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมดนตรีให้กับเด็กปฐมวัย โดยเน้นให้เด็กปฐมวัยได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านการใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ทั้งการฟัง การร้องเพลง การมอง การเคลื่อนไหวต่าง ๆ รวมทั้งมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยอย่างเป็นระบบนั้น ส่งผลทำให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสที่หลากหลาย เกิดความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้นในเรื่องรูปแบบเพลง เพราะการเรียนรู้เรื่องรูปแบบเพลงนั้น เด็กปฐมวัยต้องสามารถฟังเพลงและแยกท่อนเพลงแต่ละท่อนออกได้ รวมไปถึงต้องสามารถบอกความเหมือนหรือความแตกต่างของท่อนเพลงได้ เพื่อที่จะทราบถึงรูปแบบเพลง ในแต่ละกิจกรรมดนตรีที่เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ สอดคล้องกับคำกล่าวของนวลจันทร์ จุฑาภักติกุล (2558 : 66) ที่กล่าวว่า การใช้ประสาทสัมผัสหลาย ๆ อย่างรวมกันในการเรียนรู้จะช่วยให้เด็กสามารถแยกแยะรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ แยกแยะส่วนที่เหมือนกัน และส่วนที่แตกต่างกันได้ดีขึ้น นอกจากนี้วิชาดนตรียังเป็นเป็นวิชาที่มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีความซับซ้อนเมื่อศึกษาในระดับที่สูงขึ้น (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2555 : 357) และการที่นักเรียนมีพื้นฐานและประสบการณ์การเรียนรู้ในวิชาดนตรีที่ดีที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมดนตรีแบบพหุสัมผัสที่นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ในการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้น ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจที่ผ่านประสบการณ์ตรงจากการใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ในการเรียนรู้ทำให้มีความรู้ที่คงทนถาวร และส่งผลให้นักเรียนสามารถต่อยอดความรู้ในวิชาดนตรีที่มีระดับสูงขึ้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชลีพร ปิณฺณ (2554 : 18-19) กล่าวถึง แนวการสอนพหุสัมผัสช่วยให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมและประสบการณ์ การรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสต่าง ๆ เป็นผลให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเรียน และสามารถจดจำได้ดียิ่งขึ้น ผู้สอนจึงควรส่งเสริมให้มีการสอนโดยใช้ประสาทสัมผัสเพื่อประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา พรหมขาว (2553 : 76) กล่าวถึง การใช้แนวการสอนพหุสัมผัสเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพ ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และยังส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกรับข้อมูลผ่านประสาทสัมผัสแต่ละชนิดได้อย่างเหมาะสม และเต็มศักยภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมดนตรีผสมผสาน เรื่องรูปแบบเพลง ของเด็กปฐมวัยระดับชั้นปีที่ 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการนำเอากิจกรรมดนตรีผสมผสานมาปรับใช้กับเนื้อหาสาระดนตรีเรื่องอื่น ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ องค์ประกอบของดนตรีด้านอื่น ๆ
2. ควรมีการนำกิจกรรมดนตรีผสมผสานมาปรับใช้เพื่อพัฒนาทักษะ หรือกระตุ้นพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในวิชาอื่น เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมดนตรีผสมผสานต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรีในเด็กปฐมวัย
2. ศึกษาผลของกิจกรรมดนตรีผสมผสานที่ส่งผลต่อทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีในเด็กปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กาญจนา พรหมขาว. (2553). **การใช้แนวการสอนพหุประสาทสัมผัสเพื่อส่งเสริมความรู้คำศัพท์ และความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- โกวิทย์ ประवालพฤษ และคณะ. (2541). **ประสาทสัมผัส**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- จรัสลักษณ์ จีรวินุลย์. (2545). **การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนอ่านสำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่านตามแนวคิดพหุสัมผัสและแนวคิดสื่อกลางการสอน**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2555). **ดนตรีศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล. (2558). **การเรียนรู้ผ่านพหุประสาทสัมผัส**. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 50, 63-68.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)**. กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- อัญชลีพร ปัญญา. (2554). **การใช้แนวการสอนพหุสัมผัสเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ และทัศนคติเชิงบวกที่มีต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.